

Zgodnie z art. 12 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (*tekst jednolity Dz.U. z 2025 r. poz. 418*) samodzielne funkcje techniczne w budownictwie mogą wykonywać wyłącznie osoby posiadające odpowiednie **wykształcenie techniczne i praktykę zawodową**, dostosowane do rodzaju, stopnia skomplikowania działalności i innych wymagań związanych z wykonywaną funkcją, stwierdzone decyzją, zwaną dalej "uprawnieniami budowlanymi", wydaną przez organ samorządu zawodowego. Warunkiem uzyskania uprawnień budowlanych jest zdanie egzaminu ze znajomości procesu budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

W myśl art. 14 ust. 1. Uprawnienia budowlane są udzielane **w specjalnościach**:

- 1) architektonicznej;
- 2) konstrukcyjno-budowlanej;
- 3) inżynierskiej:
 - a) mostowej,
 - b) drogowej,
 - c) kolejowej w zakresie kolejowych obiektów budowlanych,
 - d) kolejowej w zakresie sterowania ruchem kolejowym,
 - e) hydrotechnicznej,
 - f) wyburzeniowej;
- 4) instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń:
 - a) telekomunikacyjnych,
 - b) ciepłych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,
 - c) elektrycznych i elektroenergetycznych.

Uprawnienia budowlane w powyższych specjalnościach z wyjątkiem uprawnień w specjalności architektonicznej nadawane są po przeprowadzeniu postępowań kwalifikacyjnych przez okręgowe komisje kwalifikacyjnej okręgowych izb inżynierów budownictwa właściwe z uwagi na miejsce zamieszkania kandydata.

Jak stanowi art. 13 ust. 1. Uprawnienia budowlane mogą być udzielane do **projektowania** lub **kierowania robotami budowlanymi, w ograniczonym zakresie lub bez ograniczeń**.

Stosownie do treści ww. przepisów w zależności od posiadanego wykształcenia i zakresu odbytej praktyki zawodowej **egzamin** jest przeprowadzany na uprawnienia budowlane do:

- 1) projektowania w danej specjalności;
- 2) kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności;
- 3) projektowania i kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności.

Zgodnie z art. 12 ust. 3 ustawy Prawo budowlane uzyskanie uprawnień budowlanych w ww. specjalnościach, wymaga:

1) do **projektowania bez ograniczeń**:

- a) ukończenia studiów drugiego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności,
- b) odbycia rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów,
- c) odbycia rocznej praktyki na budowie;

2) do **projektowania w ograniczonym zakresie**:

- a) ukończenia:
 - studiów pierwszego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności lub
 - studiów drugiego stopnia na kierunku pokrewnym dla danej specjalności,
- b) odbycia rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów,
- c) odbycia rocznej praktyki na budowie;

3) do **kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń**:

- a) ukończenia studiów drugiego lub pierwszego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności,
- b) odbycia odpowiednio półtorarocznej lub trzyletniej praktyki na budowie;

4) do **kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie**:

- a) ukończenia:
 - studiów drugiego stopnia na kierunku pokrewnym dla danej specjalności lub
 - studiów pierwszego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności, lub
 - studiów pierwszego stopnia na kierunku pokrewnym dla danej specjalności, lub
- b) posiadania:
 - tytułu zawodowego technika lub mistrza, albo
 - dyplomu zawodowego albo dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, w zawodzie nauczonym na poziomie technika
 - w zawodach związanych z budownictwem określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 16, w zakresie odpowiednim dla danej specjalności,
- c) odbycia praktyki na budowie w wymiarze:
 - półtora roku w przypadku, o którym mowa w lit. a tiret pierwsze i drugie,
 - trzech lat w przypadku, o którym mowa w lit. a tiret trzecie,
 - czterech lat w przypadku, o którym mowa w lit. b;

5) do **projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń**:

- a) ukończenia studiów drugiego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności,
- b) odbycia rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów,
- c) odbycia półtorarocznej praktyki na budowie;

6) do **projektowania i kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie**:

- a) ukończenia:
 - studiów pierwszego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności lub
 - studiów drugiego stopnia na kierunku pokrewnym dla danej specjalności,
- b) odbycia rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów,
- c) odbycia półtorarocznej praktyki na budowie.

Kierunki studiów odpowiednie lub pokrewne dla danej specjalności oraz wykaz zawodów związanych z budownictwem określa obecnie rozporządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju w sprawie przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie z dnia 29 kwietnia 2019 r. (*Dz.U. z 2019 r. poz. 831*).

Wykaz kierunków studiów odpowiednich lub pokrewnych dla danej specjalności

Lp.	Specjalność uprawnień budowlanych	Kierunki studiów odpowiednie dla danej specjalności	Kierunki studiów pokrewne dla danej specjalności
1	architektoniczna bez ograniczeń	architektura lub architektura i urbanistyka	-
2	architektoniczna w ograniczonym zakresie	architektura lub architektura i urbanistyka	kierunek studiów w zakresie budownictwa
3	konstrukcyjno-budowlana bez ograniczeń	kierunek studiów w zakresie budownictwa	-
4	konstrukcyjno-budowlana w ograniczonym zakresie	kierunek studiów w zakresie budownictwa	architektura lub architektura i urbanistyka, kierunki studiów w zakresie: - inżynierii środowiska, - budownictwa hydrotechnicznego, - inżynierii i gospodarki wodnej, - melioracji
5	inżynieryjna mostowa	kierunek studiów w zakresie budownictwa	-
6	inżynieryjna drogowa	kierunek studiów w zakresie budownictwa	-
7	inżynieryjna kolejowa w zakresie kolejowych obiektów budowlanych	kierunki studiów w zakresie: - budownictwa, - transportu	-
8	inżynieryjna kolejowa w zakresie sterowania ruchem kolejowym	kierunki studiów w zakresie: - transportu, - elektrotechniki	kierunki studiów w zakresie: - automatyki i robotyki, umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności w zakresie automatyki lub komputerowych systemów sterowania,

			- elektroenergetyki, umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności w zakresie sterowania ruchem
9	inżynierska hydrotechniczna	kierunki studiów w zakresie: - budownictwa hydrotechnicznego, - inżynierii i gospodarki wodnej, - melioracji, - budownictwa, - inżynierii środowiska, umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności w zakresie inżynierii wodnej lub inżynierii sanitarnej i wodnej	-
10	inżynierska wyburzeniowa	kierunki studiów w zakresie: - budownictwa, - górnictwa lub geologii, umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności w zakresie eksploatacji złóż, - inżynierii wojskowej	-
11	instalacyjna w zakresie sieci, instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych bez ograniczeń	kierunki studiów w zakresie: - telekomunikacji, - elektrotechniki lub elektroniki lub elektroniki i telekomunikacji, umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności w zakresie telekomunikacji, - miernictwa elektrycznego i telekomunikacji	-
12	instalacyjna w zakresie sieci, instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych w ograniczonym zakresie	kierunki studiów w zakresie: - telekomunikacji, - elektrotechniki lub	kierunki studiów w zakresie: - informatyki, - miernictwa elektrycznego

		elektroniki lub elektroniki i telekomunikacji, umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności w zakresie telekomunikacji, - miernictwa elektrycznego i telekomunikacji	i programowania sterowników, - inżynierii elektrycznej, - elektrotechniki
13	instalacyjna w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych bez ograniczeń	kierunki studiów w zakresie: - energetyki, - inżynierii środowiska, - inżynierii naftowej lub gazowniczej, - wiertnictwa nafty i gazu	-
14	instalacyjna w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych w ograniczonym zakresie	kierunki studiów w zakresie: - energetyki, - inżynierii środowiska, - inżynierii naftowej lub gazowniczej, - wiertnictwa nafty i gazu	kierunki studiów w zakresie budownictwa
15	instalacyjna w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych bez ograniczeń	kierunki studiów w zakresie: - elektrotechniki, - inżynierii elektrycznej, - elektroenergetyki	-
16	instalacyjna w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych w ograniczonym zakresie	kierunki studiów w zakresie: - elektrotechniki, - inżynierii elektrycznej, - elektroenergetyki	kierunki studiów w zakresie: - energetyki, - elektroniki, - elektroniki i telekomunikacji, - transportu, umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności w zakresie sterowania ruchem w transporcie lub zabezpieczenia ruchu pociągów, - elektrycznego transportu szynowego,

			- miernictwa elektrycznego programowania sterowników, - automatyki i robotyki
--	--	--	--

Wykaz zawodów związanych z budownictwem

Lp.	Specjalność uprawnień budowlanych	Zawody związane z budownictwem
1	architektoniczna	technik architekt
2	konstrukcyjno-budowlana	- technik budownictwa, - murarz, - murarz-tylnkarz, - cieśla
3	inżynierska mostowa	- technik drogownictwa, - technik dróg i mostów kolejowych, - technik budowy dróg, - technik budownictwa kolejowego, - technik budownictwa
4	inżynierska drogowa	- technik drogownictwa, - technik dróg kolejowych i obiektów inżynierskich, - technik dróg i mostów kolejowych, - technik budowy dróg, - technik budownictwa kolejowego, - technik budownictwa
5	inżynierska kolejowa w zakresie kolejowych obiektów budowlanych	- technik dróg i mostów kolejowych, - technik dróg kolejowych i obiektów inżynierskich, - technik budownictwa kolejowego, - technik budownictwa
6	inżynierska kolejowa w zakresie sterowania ruchem kolejowym	- technik elektryk urządzeń zabezpieczenia i sterowania ruchem kolejowym, - technik transportu kolejowego, - technik automatyzacji sterowania ruchem kolejowym
7	inżynierska hydrotechniczna	- technik budownictwa, - technik inżynierii środowiska i melioracji, - technik budownictwa wodnego,

		- technik melioracji wodnych, - technik budownictwa wodnomelioracyjnego
8	inżynierska wyburzeniowa	-
9	instalacyjna w zakresie sieci, instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	technik telekomunikacji
10	instalacyjna w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych	- technik inżynierii sanitarnej, - monter sieci i instalacji sanitarnych, - monter budownictwa wodnego, - monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, - technik urządzeń sanitarnych, - technik energetyk, - technik inżynierii środowiska i melioracji, - technik gazownictwa, - monter instalacji gazowych, - monter sieci gazowych, - monter sieci cieplnych, - monter sieci wodnych i kanalizacyjnych, - monter sieci i instalacji urządzeń sanitarnych
11	instalacyjna w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych	- technik elektryk, - technik elektroenergetyk transportu szynowego, - technik elektryk kolejowych sieci elektroenergetycznych, - elektryk